

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในสนาม (Field Study) โดยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) เก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพราะ ข้อมูลที่ต้องการ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น ซึ่งเป็นกรยากที่จะเข้าใจสำหรับผู้ที่ไม่ได้สนใจในการศึกษา ฉะนั้นจึงใช้การสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่แน่นอน (Structured Interview) เพื่อควบคุมข้อมูลที่ได้นี้ให้มีลักษณะเป็นไปในทำนองเดียวกัน

การสร้างแบบสัมภาษณ์

การวัดความนิยมเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาจะครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความนิยมของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
2. สาเหตุที่นิยมและไม่นิยมโรงเรียนอาชีวศึกษา
3. ประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นที่นิยมของสังคม

ผู้วิจัยใช้เนื้อหาทั้ง 3 ประการ เป็นหลักในการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยดัดแปลงจากตัวอย่างคำถามในวารสาร และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นข้อความสั้น ๆ เป็นข้อ ๆ ประมาณ 23 ข้อ

ข้อความที่รวบรวมมามี 3 ประเภทคือ ประเภทที่หนึ่ง เป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องตอบว่าใช่หรือต้องการ จึงจะนับว่ามีความนิยมต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา ประเภทที่สอง เป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องตอบว่าไม่ใช่หรือไม่เห็นด้วย จึงจะนับว่ามีความนิยมต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งในแต่ละข้อความจะมีเหตุผลให้เลือกตอบ ส่วนประเภทที่สามเป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องเลือกประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ตนต้องการให้บุตรหลานที่เป็นเพศชายและเพศหญิง เข้าศึกษาต่อ

มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากความต้องการมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ในการตัดสินใจว่าผู้ใดมีความนิยมต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดทฤษฎีไว้ว่า ถ้าผู้ใดชอบหรือเห็นด้วยกับข้อความที่มีการสนับสนุนการอาชีวศึกษา แสดงว่าผู้นั้นมีความนิยมต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา

การหาความตรง (Validity) ของแบบวัดความนิยมนี้ ผู้วิจัยใช้การตัดสินใจของผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยพิจารณาตามลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้เกี่ยวกับการอาชีวศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ในการวิจัยทางการศึกษาและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานทางด้านอาชีวศึกษา

ส่วนวิธีการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตัดสินใจข้อความในแบบวัดความนิยมนี้ เกี่ยวกับการอาชีวศึกษา นั้นผู้วิจัยแยกข้อความที่รวบรวมได้ทั้งหมด 23 ข้อความออกเป็น 3 ประเภท คือประเภทที่หนึ่งมี 10 ข้อความ เป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องตอบรับหรือเห็นด้วย จึงจะนับว่ามีความนิยมต่อการอาชีวศึกษา ประเภทที่สองมี 5 ข้อความ เป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องตอบไม่เห็นด้วย จึงจะนับว่ามีความนิยมต่อการอาชีวศึกษา และประเภทที่สามมี 8 ข้อความ เป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องเลือกประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ตนต้องการมากที่สุด สำหรับบุรุษหลานที่เป็นเพศชาย และเพศหญิงอย่างละ 4 อันดับ โดยเรียงลำดับจากความต้องการมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยได้แยกประเภทของข้อความแล้วส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาโดยใช้คำถามสำหรับข้อความประเภทที่ 1 ว่า

"ผู้ใดเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้แสดงว่าผู้นั้นมีความนิยมต่อการอาชีวศึกษาใช่หรือไม่ ถ้าใช่ กรุณา ชี้ค (✓) ถ้าไม่ใช่กรุณาชี้ค (X) ลงในวงเล็บท้ายข้อความนั้น"

สำหรับข้อความประเภทที่ 2 ใช้คำถามว่า

"ผู้ใดเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้แสดงว่าผู้นั้นไม่มีความนิยมต่อการอาชีวศึกษาใช่หรือไม่ ถ้าใช่กรุณาชี้ค (✓) ถ้าไม่ใช่กรุณาชี้ค (X) ลงในวงเล็บท้ายข้อความนั้น"

สำหรับข้อความประเภทที่ 3 ใช้คำถามว่า

"ท่านเห็นด้วยกับการเรียงลำดับประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาดังต่อไปนี้หรือไม่ ถ้าเห็นด้วยกรุณาขีด (✓) ถ้าไม่เห็นด้วยกรุณาขีด (X) ลงในวงเล็บท้ายข้อความนั้น"

ข้อความใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 6 ท่าน ลงความเห็นว่าเป็นใช่ได้ ผู้วิจัยจะเอาข้อความนี้เป็นแบบวัดความนิยม เกี่ยวกับการอาชีวศึกษาต่อไป ส่วนข้อความใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิน้อยกว่า 6 ท่านลงความเห็นว่าเป็นใช่ได้ ผู้วิจัยจะคัดข้อความนั้นทิ้ง

การเปลี่ยนระดับความนิยม ให้เป็นคะแนนถ้าผู้ตอบ ตอบข้อความที่มีลักษณะว่าชอบหรือนิยมต่อการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยให้ 5 คะแนน แต่ถ้าตอบข้อความที่มีลักษณะว่าไม่ชอบหรือไม่นิยมต่อการอาชีวศึกษาให้ 0 คะแนนสำหรับข้อความที่เกี่ยวกับประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นที่นิยมของสังคม ผู้วิจัยให้คะแนนดังนี้คือ ถ้าผู้ตอบเลือกโรงเรียนช่างกลเป็นอันดับที่ 1 พณิชยกรรมเป็นอันดับที่ 2 ช่างก่อสร้างเป็นอันดับที่ 3 สำหรับบุตรหลานที่เป็นเพศชาย และเลือกพณิชยกรรมเป็นอันดับที่ 1 ภาษาต่างประเทศเป็นอันดับที่ 2 การช่างสตรีเป็นอันดับที่ 3 สำหรับบุตรหลานที่เป็นเพศหญิง ผู้วิจัยให้อย่างละ 5 คะแนน แต่ถาเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษาประเภทอื่นหรือเลือกผิดอันดับ ให้ 0 คะแนน

เหตุผลที่กำหนดคะแนน เป็น 0 กับ 5 ก็เพื่อให้มีพิสัยความแตกต่างของคะแนนมีมากขึ้น

รวมคะแนนข้อ 1 ถึงข้อ 19 ได้ 95 คะแนน เป็นคะแนนวัดความนิยมของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา

การแปลความหมายของคะแนน เฉลี่ยจากแบบสัมภาษณ์ของผู้ปกครองอาชีพข้าราชการ พ่อค้า และ กรรมกร ถือหลักดังนี้

ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 47.50 ขึ้นไปแสดงว่ามีความนิยมต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา แต่ถาได้คะแนนต่ำกว่า 47.50 แสดงว่าไม่มีความนิยมต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา

การหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบ
สัมภาษณ์ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีอาชีพ เป็นข้าราชการ พ่อค้า และกรรมกร
จำนวน 60 คน แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์โดยใช้สูตร
ที่ 20 ของคูเคอร์-ริชาร์ดสัน¹ (Kuder-Richardson Formula) ถ้าแบบสัมภาษณ์
ที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงสูงพอสมควร ผู้วิจัยจึงจะใช้เป็น เครื่องวัดความนิยม เกี่ยวกับการ
การอาชีพที่ศึกษาต่อไป

ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่อยู่ในจังหวัดกรุงเทพฯ
มหานคร, นนทบุรีและสมุทรปราการ โดยแบ่งเป็น 3 อาชีพ คือ ข้าราชการ พ่อค้าและ
กรรมกร ซึ่งผู้ปกครองในแต่ละอาชีพจะต้องมีอาชีพจะต้องมีอายุอยู่ระหว่าง 30 ถึง 60 ปี

การสุ่มและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่ม (Randomization)
จากผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนทั้งสายสามัญและสายอาชีพซึ่ง
อยู่ในกรุงเทพมหานคร นนทบุรีและสมุทรปราการ จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
มีจำนวน 240 คน² คือผู้ปกครองอาชีพละ 80 คน ในการสุ่มผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็น
ข้าราชการ พ่อค้า และกรรมกร ผู้วิจัยได้นำจดหมายแนะนำตัวจากอาจารย์ที่ปรึกษาไป

¹ George A. Ferguson, Statistical Analysis in Psychology and Evaluation (2d ed. ; New York : McGraw-Hill, 1971), P. 379.

² คูสูตรการคำนวณในภาคผนวก

ติดต่อกับครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ เพื่อขอกุหาเป็นประวัติของนักเรียนว่าผู้ปกครองมีอาชีพอะไร อายุเท่าไร ขณะนี้พักอยู่ที่ไหนหรือทำงาน ณ ที่ใด แล้วทำการสุ่มตัวอย่างมาโรงเรียนละ 20 คน รวม 12 โรงเรียนได้ตัวอย่างประชากร 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์วัดความนิยม ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาโดยยึดหลักดังนี้ คือ

1. ศึกษาจากวิทยานิพนธ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับจัดทำแบบสัมภาษณ์ให้ตรงกับเรื่องที่จะทำการวิจัยและคัดแปลงให้ดีขึ้น
2. ศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา
3. ศึกษาจากการสำรวจขอคิดเห็นของผู้ร่วมงานและความคิดเห็นของอาจารย์

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับความนิยมที่มีต่อการอาชีวศึกษา พร้อมกับเหตุผลของความนิยมนั้น ๆ ตอนที่สองเป็นเรื่องเกี่ยวกับประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นที่นิยมของสังคมสำหรับบุตรหลานที่เป็น เพศชายและเพศหญิง

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2517 ถึงวันที่ 26 มกราคม 2518 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงโดยสมบูรณ์แล้ว กรรถามและตอบจะดำเนินตามแบบฟอร์มที่วางไว้ทั้งสิ้น เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรครบทุกกลุ่มแล้วนำแบบสัมภาษณ์มาแบ่งตามอาชีพ-ได้ คำตอบจากกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 3 กลุ่ม กลุ่มละ 80 คน ได้แบบสัมภาษณ์ 240 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนคำตอบแต่ละข้อในแบบวัดความนิยมเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา เป็นรายบุคคลของตัวอย่างประชากรทั้ง 240 คน แล้วหาคะแนนของแต่ละบุคคล (X) หาค่ายกกำลังสองของแต่ละบุคคล (X^2) หาผลรวมของคะแนน (ΣX) และผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง (ΣX^2) หาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ด้วยเครื่องคิดเลขมอนโร (Monro)

การทดสอบความมีนัยสำคัญความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างตัวอย่างประชากร ตามอาชีพใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว¹ (One-way analysis of Variance) วิเคราะห์ตัวประกอบตัวเดียว คือ อาชีพ ทั้งนี้เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ถ้าการทดสอบมีนัยสำคัญในตัวประกอบใดก็จะได้ทำการทดสอบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันต่อไปโดยวิธีของ ดันแคน² (Duncan's New Multiple Range Test)

สำหรับเหตุผลที่ผู้ปกครองนิยมและไม่นิยมโรงเรียนอาชีวศึกษา จะแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยจำแนกเหตุผลแต่ละข้อเป็นร้อยละ แล้วแปลงการร้อยละให้เป็นแองกูลาร์สกอร์ (Angular Scores) โดยใช้สูตร³

$$X = \text{Arc Sine } \sqrt{\text{Percentage}} \quad \text{เมื่อ}$$

X คือ แองกูลาร์สกอร์ แล้วทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 2 ตัวประกอบ⁴

(Two-way analysis of Variance one observation Percell Model)

¹Winner, Allen L. Edward, Experimental Desige in Psychology Research (New York : Halt, Rinehart and Winston, 1960), PP. 115-126.

²Ibid., P. 136-140.

³จรัญ จันทลักขณา, สถิติวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย (พระนคร : โรงพิมพ์ ประเสริฐศิริ, 2513), หน้า 235.

⁴Taro Yamane, Statistics in Introduction Analysis (Harper & Row, New York, evanston & London and John Weatherhill Inc., Tokyo), P. 337.

ตัวประกอบแรกคือ เหตุผลแต่ละข้อจัดไว้ในคานสมถ์ (Column) ตัวประกอบที่ 2 คือ อาชีพจัดไว้ในคานแถว (Row) ถาผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางคานใดมีนัยสำคัญ จะใช้วิธีแพร์ไวสเทสต์ 5 (Pairwisetest) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ของ อาชีพ และคู่ของเหตุผลอีกครั้งหนึ่ง ส่วนประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองจะจำแนกเป็นเปอร์เซนต์ (Percentage)

การวิจัยเรื่องนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความนิยมเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาของตัวอย่างประชากร 3 อาชีพในสนาม (Field Study) ใช้แบบวัดความนิยมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ให้นิยามที่ตรง และมีความเที่ยงได้ก็พอเพียง แล้วทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวแล้วทดสอบค่าเฉลี่ยซ้อนด้วยแบบทดสอบของดันแคน (Duncan's New Multiple Range Test) ข้อค้นพบที่ได้เป็นความนิยมของผู้ปกครองที่มีต่อการอาชีวศึกษา และหาเหตุผลที่ผู้ปกครองนิยมและไม่นิยมส่งบุตรหลานเรียนอาชีวศึกษา ตลอดจนหาประเภทของโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม